

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗΣ 3 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1974

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
278

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 87

Περὶ ἐπαναφορᾶς ἐν ίσχυΐ τοῦ N. 671/1943, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως αὐτοῦ καὶ ρυθμίσεως συναφῶν ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου 'Υπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφάσισμεν καὶ διατάσσομεν:

"Αρθρον 1.

'Απὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἐπανατίθεται ἐν ίσχψι: ὁ Νόμος 671/1943 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὡς τὸ πρῶτον ἐδημοσιεύθη, τροποποιούμενος καὶ συμπληρούμενος, κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἐπομένοις δριζόμενα.

"Αρθρον 2.

'Η συγκρότησις τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ N. 671/1943 προβλεπομένης Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἀρχεται ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἀμφοτέρων τῶν πινάκων, ἢτοι τοῦ τε τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ τοιούτου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου, ἀποκλειομένων ἐξ αὐτῶν ἐπὶ μίαν δεκατίαν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος τῶν Ἀρχιερέων τῶν διατελεσάντων, κατὰ τὸ ἀπὸ τοῦ Μαΐου 1967 μέχρι τῆς 9 Ιανουαρίου 1974 χρονικὸν διάστημα Συνοδικῶν ὑπὲρ τὴν πενταετίαν.

"Αρθρον 3.

Τὸ περὶ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας ἄρθρον 11 τοῦ N. 671/1943 καταργεῖται.

"Αρθρον 4.

Εἰς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ N. 671/1943 κατάλογον τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος προστίθενται αἱ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου συσταθεῖσαι καὶ ὑφιστάμεναι, Ἱεραὶ Μητροπόλεις.

"Αρθρον 5.

'Η παράγρ. 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ν.Δ. 274/1974 «περὶ καθορισμοῦ τοῦ τρόπου ἐκλογῆς Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ρυθμίσεως ἐκκλησιαστικῶν τινῶν ζητημάτων», ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«2. Δι' ἔκαστην ἔδραν ἐκλόγιμοι εἰναι πάντες οἱ ἐν καταλόγῳ καταρτιζομένῳ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας περιλαμβανόμενοι Τιτουλάριοι Μητροπολίται, οἱ Βοηθοὶ καὶ Τιτουλάριοι Ἐπίσκοποι, οἱ καθ' οίονδήποτε τρόπον σχολάζοντες Ἱεράρχαι καὶ οἱ Ἀρχιμανδρίται».

"Αρθρον 6.

1. Καταργεῖται τὸ Ν.Δ. 126/1969 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἐξ αἱρέσει τῶν ἄρθρων 38 παρ. 8, 42 καὶ 46 αὐτοῦ. Πέραν τῶν τελευταίων τούτων διατηροῦνται ἐν ίσχψι καὶ αἱ ἐν ἄρθροις 24 παρ. 4, 32 παρ. 2, 33 παρ. 2, 36 παρ. 3, 38 παρ. 4, 39 παρ. 2 καὶ 42 παρ. 3, 5 καὶ 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἐξουσιοδοτήσεις, τῶν διὰ τῶν διατηρουμένων τούτων διατάξεων παρεχομένων τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τῆς Ἱεραρχίας ἀρμοδιοτήτων ρυθμίσεως, περιεργομένων ἀπὸ τῆς ισχύος τοῦ παρόντος εἰς τὴν Διαρκῆ Ἱερὰν Σύνοδον.

2. Αἱ ἐπὶ τῇ δάσει τῶν ὡς ἀνω ἐξουσιοδοτικῶν διατάξεων ἐκδοθέντες μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, Κανονισμοὶ καὶ Κανονιστικαὶ διατάξεις διατηροῦνται ἐν ίσχψι.

"Αρθρον 7.

1. Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν καὶ ἐκάστῃ Ἱερᾶς Μητροπόλεις συνιστάται Μητροπολιτικὸν Συμβούλιον, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ, ὡς Προέδρου, ἐνὸς δικαστικοῦ λειτουργοῦ, ὃριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ παρ' ᾧ τελεῖ Δικαστηρίου, τοῦ Δημοσίου Ταμείου καὶ ἐνὸς ἐκκλησιαστικοῦ Συμβούλου, ὃριζομένων μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των παρὰ τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου. 'Ο αὐτὸς Ἱεράρχης ὅριζει καὶ τὸν γραμματέα τοῦ Συμβούλου.

2. Εἰς ἀς ἔδρας Μητροπόλεων δὲν ἔδρευει Δημόσιον Ταμείον τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβούλου μετέγει ἀντ' αὐτοῦ ἔτερος δημόσιος ὑπάλληλος ὃριζομένων ἐλευθέρως μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του παρὰ τοῦ αὐτοῦ Ἱεράρχου.

3. Δι' ἀποφάσεων τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, δημοσιευμένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καθορίζονται αἱ ἀρμοδιότητες καὶ ὁ τρόπος τῆς λειτουργίας τῶν Μητροπολιτικῶν Συμβούλων καὶ πᾶσα σχετικὴ λεπτομέρεια.

"Αρθρον 8.

1. Εἰς τὸ Κεντρικὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ΟΔΔΕΠ περιέρχονται ἀπὸ τῆς ισχύος τοῦ παρόντος ἀπασαὶ αἱ ἀρμοδιότητες τῆς μέχρι τοῦδε ὑφισταμένης Μονάρχης Ἐπιτροπῆς.

2. Τὸ ὡς ἀνω Κεντρικὸν Διοικητικὸν Συμβούλιον συγκροτεῖται ἀπὸ τῆς ισχύος τοῦ παρόντος:

α) Ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, ὡς Προέδρου καὶ

β) Ἐκ δύο (2) Μητροπολιτῶν καὶ τεσσάρων (4) λαϊκῶν ὃριζομένων μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς μελῶν.

3. Η θητεία τῶν ὡς ἀνω μελῶν εἶναι ἐκάστοτε ἐνιαυσία.

"Αρθρον 9.

1. Καταργείται ό A.N. 214/1967, «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Νόμου 5383/1932, «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας» ἐπεινάτιμεται: δὲ ἐν ἵσχυ: ό N. 5383/1932, «περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων καὶ τῆς πρὸ αὐτῶν διαδικασίας» κατὰ πάταξ αὐτού τὰς διατάξεις.

2. Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ καταργουμένου A.N. 214/1967 καταδικασθέντες ἔχουν δικαίωμα ἀποφάσεως ἐφέσεως μετὰ τῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπόπειραν τριψήνου ἀπὸ τῆς ἵσχυος τοῦ παρόντος.

3. Ήπει τούτων οἱ μὲν Ἀρχιερεῖς δικάζονται ὑπὸ τοῦ Διευτελεσθμίου δι: Ἀρχιερεῖς Δικαστηρίου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ N. 5383/1932, οἱ δὲ λοιποὶ κληρικοὶ καὶ μοναχοὶ ὑφ' ὀλοκλήρου τῆς Δ.Ι.Σ. λειτουργούσης ὡς διακαστηρίου θεωτέρου ἔχομοι, καὶ εὑρίσκομένης ἐν ἀπερτίᾳ παριστάμενών ἐπτὰ τούλαχιστον μελῶν.

4. Ἐπὶ ισοψήφιας ἐπικρατεῖ κατὰ πάσαν περίπτωσιν ἡ ἐπιεικεστέρα διὰ τὸν κατηγορούμενον γνώμη.

"Αρθρον 10.

Οἱ κληρικοὶ ἐξέρχονται τῶν ὁρίων τοῦ Κράτους τῇ ἡδειᾳ τῆς Ιερᾶς Συνόδου.

"Αρθρον 11.

1. Δι: ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων συνιστάται μικτὴ ἐκ κληρικῶν καὶ λαϊκῶν ἐπιτροπὴ ἀποτελουμένη:

2. Ἐκ τοῦ Μακριώντα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, ὡς Προέδρου.

3. Ἐκ τεσσάρων Ἀρχιερέων καὶ δύο Θεολόγων Ἐφημερίων, δι: εὑρίσκομένων μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Δ.Ι.Σ. Συνόδου.

4. Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Θρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

5. Ἐκ δύο Νομαρχῶν εἰδικῶν εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ δέματα, δι: εὑρίσκομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Τὸν Πρόεδρον τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, ἀπόντα ἡ κωλυόμενον, ἀναπληροῦ ὁ ἔχων τὰ πρεσβεῖα τῆς Ἀρχιερασύνης ἐκ τῶν Ἀρχιερατικῶν μελῶν αὐτῆς.

Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς ὁρίζεται ὁ ἀσκῶν γρέν Πραγματέως τῆς Ιερᾶς Συνόδου.

2. Ἡμέραν τῆς Ἐπιτροπῆς είναι ἡ σύνταξις ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τῆς σχεδίου Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπερ ἐγκρινόμενον ὑπὸ τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ιεραρχίας παρατέμπεται εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Παιδείας πρὸς ἐπιψήφισιν καὶ θέλει Ψηφισθῆ, εἴτε κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀρθρου 10 παρ. 1 τῆς Συντακτικῆς Πράξεως τῆς Ιητοῦ Αύγουστου 1974, εἴτε ὑπὸ τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 57 τοῦ ἐν ἵσχυ: Συντάγματος προτελευταμένην εἰδικὴν διαδικασίαν.

"Αρθρον 12.

Ως ἀριστηρία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἀρθρου 3 ἐδάρ. 3' τοῦ Νόμου 671/1943 λαμβάνεται ὁ γρόνος τῆς τελευταίας τακτικῆς συγκλήσεως τῆς Ιερᾶς Συνόδου τῆς Ιεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

"Αρθρον 13.

1. Διὰ Προεδρικοῦ Διατάγματος, ἐκδιδομένου, μετὰ γνώμην τῆς Δικαιούς Ιερᾶς Συνόδου καὶ συγκαταθέσιν τοῦ οἰκείου Ιεράρχου, ἐπὶ τὴν προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ, δύναται νὰ συσταθῶσιν εἰς τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεις, ἐὰν ὁ πληθυσμὸς τῶν ἐξ ὅντων ἀπεισπῶνται: Μητροπόλεων, ὑπερβαίνη τὰς 200.000 κατοίκων ἐπὶ τῆς διάσει τῆς τελευταίας ἀπογραφῆς. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἀρθρου, ὡς Μητρόπολις λογίζεται καὶ ἡ Ιερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν.

"Αρθρον 14.

Ἄναστέλλεται διὰ γρονικὸν διάστημα ἐξ μηνῶν, μὴ δυνάμενον νὰ συντηρηθῇ διὰ Π.Δ. ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, ἡ ἴσχυς τῶν ἀρθρῶν 6 παρ. 5, 14, 15, 16, 17, 18, 19 καὶ 20 τοῦ Νόμου 671/1943.

"Αρθρον 15.

Ἡ δητείᾳ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων τῶν Ιερῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν, Ἐκκλησιαστικῶν Οργανισμῶν, Ἰδρυμάτων καὶ Προσκυνημάτων, κτηρίστεται λῆξισα, διορίζονται: δὲ ἐκ νέου τοιαῦτα δι' ἀποφάσεως τῶν πρὸς τούτῳ ἀρμόδιων ὄργάνων. Μέχρι: τοῦ διορισμοῦ κατὰ τὸ ὄντωριν νέων Συμβουλίων τὰ ὑφιστάμενα τοιαῦτα ἐξακολουθεῖν τὸ ἔργον αὐτῶν.

"Αρθρον 16.

Ο κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος Ἀρχιεπίσκοπος Αθηνῶν καὶ πάσῃς Ἐλλάδος παραπομένος τοῦ Θρόνου, δύναται, ἀποφάσει τῆς Ιερᾶς Συνόδου καὶ ἐντὸς δέκα μηνῶν ἀπὸ τῆς ἵσχυος τοῦ παρόντος νὰ ἀναλαμβάνῃ τὴν διαποιμανσιν τῆς ἐξ ἡς ἐξειλέγη Ι. Μητροπόλεως, ἐφ' ὅσον αὗτη χηρεύει ἡ καὶ ἄλλης σιασθήποτε χηρευούσης Ι. Μητροπόλεως, φέρων πρὸς τὸν τίτλο τοῦ Ἀρχιεπισκόπου πρώην Ἀθηνῶν καὶ πάσῃς Ἐλλάδος καὶ τὸν τοιαῦτον τοῦ Προέδρου τῆς ὡς εἰρηται Ι. Μητροπόλεως.

"Αρθρον 17.

Συμβάσσεις συναφθεῖσαι κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπὸ ἀριθ. 38/1973 Κανονιστικῆς διατάξεως, περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπὸ ἀριθ. 2/1969 Κανονιστικῆς διατάξεως περὶ Κεντρικῆς καὶ Πειραιερικῆς Διοικήσεως τοῦ ΟΔΔΕΠ μεταξὺ τοῦ ΟΔΔΕΠ καὶ Δικηγόρων καὶ ἐξεργάσαι τὴν ἀμοιβὴν τῶν τελευταίων ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς δίκης, αγρύσσονται δυνάμεις τοῦ παρόντος ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυροῖς, οὐδεμία δὲ ἀμοιβὴ ἡ ἀποργύμισις ἐν γένει: διέρισται δὲ ὁιανθήποτε γενομένην διάσει: τούτων ἐνέργειαν.

"Αρθρον 18.

Πᾶσα διατάξις γενικὴ ἡ εἰδικὴ ἀντικειμένη εἰς τὸν παρόντα Νόμον, καταργεῖται.

"Αρθρον 19.

Η ἴσχυς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσίευσεως αὐτοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθηνais τῇ 3 Ὀκτωβρίου 1974

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΦΑΙΔΩΝ ΓΚΙΖΙΚΗΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΗΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

ΓΕΩΡΓ. ΡΑΛΑΗΣ, ΧΡΙΣΤΟΦ. ΣΤΡΑΤΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΤ, ΣΟΛΩΝ ΓΚΙΖΑΣ, ΚΩΝΣΤ. ΤΣΑΤΣΟΣ, ΝΙΚΟΛ. ΛΟΤΡΟΣ, ΙΩΑΝ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ, ΔΗΜΗΤΡ. ΠΑΠΑΣΠΤΡΟΤ, ΧΑΡΑΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑΣ, ΑΘΑΝ. ΚΑΝΕΛΛΑΟΠΟΤΛΟΣ, ΚΩΝΣΤ. ΛΑΣΚΑΡΗΣ, ΑΝΔΡ. ΚΟΚΚΕΒΗΣ, ΓΕΩΡΓ.-ΑΛΕΞ. ΜΑΓΚΑΚΗΣ, ΓΕΩΡΓ. ΜΤΛΩΝΑΣ, ΙΩΑΝ. ΜΗΝΑΙΟΣ.

Ἐλθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθηνais τῇ 3 Ὀκτωβρίου 1974

Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤ. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ